

С. Я. Янчак

Луганський авіаційний ремонтний завод

ЛУГАНСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ РЕМОНТНИЙ ЗАВОД – державне підприємство, що спеціалізувалося на ремонті авіаційних двигунів та вертолітних редукторів. Створ. 1931 на базі авіац. майстерень, що виконували ремонт літаків УТ-1, -2, По-2, Р-1, -5, І-16, СБ, ТБ-3, Іл-2, -10, Як-18, МіГ-15, авіадвигунів М-2, -5, -11, -17, -22, -100, АМ-38, -42. Під час 2-ї світової війни на підприємстві відремонтовано бл. 1700 літаків і понад 2500 авіадвигунів. Від кін. 1950-х рр. завод спеціалізувався на ремонті лише авіадвигунів. У 1960-і рр. підприємство освоїло капремонт турбореакт. авіадвигуна РД-45, що використовується як силова установка винищувача-перехоплювача МіГ-15, авіадвигунів РД-9Б, РД-9Ф, ВК-1; 1974–76 – турбовал. вертоліт. авіадвигуна ТВ3-117, що експлуатується на більшості вертольотів серед. класу КБ М. Міля та М. Камова. Паралельно був освоєний капремонт двигунів Р-35-300 і Р-29-300, використовуваних як силова установка на літаках МіГ-23 та МіГ-27. У 1996 при заводі засн. Луган. авіац.-тех. музей. 2003 на базі Л. а. р. з. створ. компанію «Luzar», що займалася виробництвом запчастин для системи охолодження автомобіля (переважно радіаторів). Станом на 2008 підприємство здійснювало ремонт двигунів Р-27-300, Р-29-300, Р-35-300 для винищувачів МіГ та Су, вертоліт. двигунів ТВ3-117 і ТВ2-117А та гол. вертоліт. редукторів ВР-8А, -14, -24. Споживачі продукції: авіакомпанії України, країн СНД і понад 30-ти країн Європи, Азії, Африки і Лат. Америки. У грудні 2010 завод увійшов до складу держ. концерну «Укроборонпром». 2013 обсяги виробництва заводу зросли на 12 %, чистий прибуток підприємства склав 48 млн грн (у 6 разів більше, ніж у поперед. році). Навесні 2014 на заводі працювало 600 осіб. Пізніше діяльність підприємства була ускладнена у зв'язку з бойовими діями на Сх. України і розривом госп. зв'язків. 6 червня 2014 завод перейшов під контроль бойовиків т. зв. Луган. нар. респ. У результаті обстрілів будівлі були пошкоджені. Тоді ж дир. О. Мостовий (від 1988) і частина працівників заводу залишили Луганськ. Станом на 15 вересня 2014 на підприємстві працювало бл. 200 робітників. За деякими даними, обладнання заводу вивезено до РФ.

Фотоілюстрації

Покликання на статтю:

Луганський авіаційний ремонтний завод / С. Я. Янчак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-58972>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).